

loyvi mæ­r tó at koma við nøkrum hugleiðingum um Landssjúkrahúsið [Dronning Alexandrines hospital], sum varð tikið í nýtslu í 1924.

Stórar íløgur eru framdar í okkara sjúkrahúsverki, figgjað úr landskassanum og ríkiskassanum helvt um helvt: Landssjúkrahúsið í 1960/1980, Klaksvíkar sjúkrahús í 1960 og í 1980'unum og Suðuroyar sjúkrahús í 1953 og í 1990'unum.

Nakað av partinum hjá landskassanum varð figgjað við langfreistaðum lán­um úr ríkiskassanum.

Barakkin við J. C. Svabosgøtu í Havn varð sett upp sum fyribils­hjálp til sjúkrahúsverkið, tá ið Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum varð niðurlagt.

Í 2000 varð Landssjúkrahúsið fyri aðru ferð bygt út við bygging í 8 hæddum, sum má haldast at vera fyrsta stig í eini komandi stór-útbygging av Landssjúkrahúsinum.

Tessvegna loyvi eg mæ­r at halda, at byggingin av hesum H-húsi er annað stig í út- og umbygging av sjúkrahúsverkinum í Føroyum, sum byrjaði í 1960'unum og vardi inn í 1980'ini. Ein slík útbygging krevur [1] arkitektar og byggifrøðingar á høgum stigi, [2] planlegging og løgtingsfigging yvir nógv ár, [3] øki til alt Landssjúkrahúsið við rúmsáttum parkeringsøkjum til akfór og tyrlur og [4] etc., etc.

Í dag duga flest øll at síggja, at útbyggingin av sjúkrahúsverkinum í Havn, sum byrjaði fyri 60–70 árum síðani við: statssjúkrahúsi, reinsariði, køki sambundið við Landsjúkrahúsið við tunli undir jørð, háhúsum v.m. – at henda útbygging átti at verið lögð úti í Havnardali.

Of so er tað hasin áley­pandi skorsteinurin – eitt ræðandi eyðkenni, sum sæst langt suður í hav.

Hesar útbyggingarnar av Landsjúkrahúsinum v.m. í 1960 og í 2000 áttu ongantið at verið kroystar millum skipasmiðju, bátaneyst, oljutangar og ídnaðarvirki.

Einki hevði verið meira sjálvsagt enn, at stórir partur av Havnardali, sum er ókeypis útleigaður av Havnar kommunu til fyrrverandi býráðslimir og annað gott fólk – alto, tað hevði verið sjálvsagt, at nógv av Havnardali varð lagdur út til sjúkrahúsverkið í okkara høvudsstaði. Har er stór vatn­goymsla, framkomið jarðarbrúk og stór landøki.

Sum kunnugt hevur Tórshavnar býráð leigað nógv av Havnardali út til býráðslimir og annað gott fólk. Hesir leigusáttmálarnir áttu sjálvandi at verið sagdir upp í 1960. Í hesum sambandi kann eg upplýsa, at ein slíkur leigusáttmáli í Havnardali frá 1935 varð sagdur upp skrivliga í 1962: "Tygum eru sostatt leysur av sáttmálanum uttan aðra ávaring." Torvhúsið á umrødda øki keypti Havnar kommuna fyri 500 krónur.

Nu er det for sent min ven...

Átti løgtingið kanska at sett eina §19-nevnd fyri at sleppa undan fleiri skeivleikum og mistøkum viðvíkjand sjúkrahúsbygging?

Seinastu metingar um bygging av hesum nýggja H-sjúkrahúsi eru hesar:



Avgrevsturin byrjaði 23. februar 2015. Ætlað liðugt 23. februar 2021.

Løgtingsjáttan 2009-2019 er 652,6 milliónir, tá er burturbeining av tí gomlu barakkini viðroknað.

Her kevjast ætlandi eins nógvar milliónir aftrat teimum, sum løgtingið longu hevur játtað, áðrenn annað byggistigið er liðugt ætlandi um eini 5 ella 6 ár."

Tann eftirlønti lektarin legði brillurnar frá sær og bað øll reisa seg og drekka eina skál fyri skynsemi og varsemi og trúsemi og tolsemi í øllum almennum viðurskiftum. Við harðari rødd segði hann háfloygt: "Vanligt vit og skil leingi livi:

Skáll!"
Við borðið var nú sannur veitsluhýrur.
At enda varð sungið frá borði.

Nú skal dansast

Prát og skemt og sangur. Um midnátt byrjaði orkestrið Kúvingar, fyrrverandi Goggan, at spæla "gam-meldags dans."

Ókeyp­is barr.
Í einum króki teskaðu rektarin á Setrinum og tjóðarkitekturin og borgmeistar­in um okkurt viðvíkjandi saltsiloini á Rundingi. Fleiri royndu at lurta. Eisini ein elligamal havnarmaður, sum taldist millum tey innbodnu. Hann mintist væl, hvussu Rundingur hvarv í blá­dýpinum fyri tryssinstjúgu árum síðani. Tað hendi, tá ið ein høvudkambur í býráðnum gjørdi av, at ein brimgarður skuldi gerast frá einum stabba á Rundingi, har sum havið var so djúpt, at tangbátar sluppu av við oljuna til oljutangarnar har. Tá ið alt grótið á Rundingi varð sprongt burtur til ífyllu har framvið, var neyðugt at gevast, tí grótið hvarv, so hvørt sum sprongt varð og tveitt í havið. Tað sást ikki aftur í tí djúpa havinum. Tá varð tann søguligi Rundingur

broyttur til eitt ljótt grótbrot, men navnið Runding megnaðu teir ikki at spreingja burtur, segði tann gamli maðurin mest sum við seg sjálvan. "In vino veritas" segði ein hálvgamal lektari, sum eisini royndi at lurta. Hann mintist eisini, at Havnarnevndin hjá Tórshavnar býráð klandraðist um hetta burturkastið av øllum grótinum. Frá kjaki á einum nevndarfundi hoyrdist út í túnið: "Nú sigi eg sum Sokrates segði á sinni: Eisini tú sonur mín, Brutus." "Tað var ikki Sokrates," segði ein orðakringur nevndarlimur. "Sama hvat, so var tað kanska ein annar romari."

So fór ein eftirløntur lærari til barrina.

Løtu seinni inklineraði hann fyri einari damu. Tango Jalousi. "I love dancing" konverseraði hann á enskum. Hon var úr Póllandi. Serlækni í psykiatri. Beint komin til Føroya við VIP-flogfarinum at starvast sum serlækni á tí nýggja universitetssjúkrahúsinum í ein mánað. Tosaði og skilti væl enskt. At hon eisini dugdi væl at dansa, fekk hon at vita frá dansikavalerinum, sum takkaði fyri dansin og bukkaði diskret við høg­ru hond á hennara høg­ru bringu: "I love dancing," tók hann upp aftur. Helt varliga um hana og fylgdi henni upp á pláss. Jú, hann dugdi at inklinera, dansa og konversera. Hevði lært polskan mazurka og wienervals og foxtrot hjá Ninu hjá Niels í Heiðinum. Segði hann. Nakað seinri segði ein av teimum forvitnu kó­kikonunum í køkinum, at hon hevði sæð tey bæði fara hond i hond inn í elevatorin, sum steðgaði á triðju hædd. Tá var nógv teskað í køkinum.

Mín sann um ikki hasin elligamli fór yvir at barrini, fekk sær ein litlan og so upp á gólvið og inklineraði til ein svingom. Droymandi Spanish Eyes. Ikki sørt eynafjarður: Gamla Goggan og

ástarleikur og blá­dýpi og grót hvørt um annað mól í hansara høvdi.

Sum frá leið kom rættiligt krút í Kúvingarnar. Dansurin fekk eina øsandi broyting. Uttan mun til aldur fóru fólk upp á gólv í dansin, sum við skiftandi ryt­mum og kenslum tók burtur stættarmun og aldursmun. Øll vóru eins. Øll gjørdust "ung." Politikarar, embætisfólk, professarar, skúlafólk og onnur, sum næstan ongantið høvdu dansað, hvaðan minni víst eymar kenslur, gjørdust ovfarakát og kenslurík. Landsstýrislimir og løgtingslimir, uttan mun til kyn og politiskan lit, komu í ein annan heim. Fyrrverandi landsstýrismaðurin við standmyndini ein sannur adonis. Damuna hjá sær tveitti hann, sum var hon ein onnur sylfida. Eina løtu vóru tey einsamøll á gólvinum. Tey áttu dansin. Ein Tarantella, ein føroyskur tarantella. Øll hini, sum ikki dansaðu, ruggaðu sitandi og standandi. Tarantelludansurin endaði við, at parið varð borið í gullstóli við lógvabresti.

Of so legði orkestrið sál í boogie woogie og rock and roll og jitterbug. Høghælaðir skógvar sløddust á gólvinum. Skjúrt úr vaðmali vórðu tveitt í krókar.

Men tá ið orkestrið liðandi gav In the Mood allan armin við toppskorandi rytmu, gjørdist trongligt á dansigólvinum. Hetta lagið hjá Glenn Miller var ikki uttan orsök toppskorari í bardagaárunum í 1940-1945. Hann var føddur í 1904, og sum hermaður hvarv hann í flúgvana í 1944.

Tá ið orkestrið loksins spældi good-night-dansin Wish me luck as you wave me goodbye, og ljósið so liðandi slóknadi til hálvmyrkur, gjørdust tey "gomlu" yngri. Dansurin broytti karakter. Dansilagið gjørdist eymt og sentimentalt. Eitt nú var rektarin á Setrinum at sammeta

við Fred Astair, tá ið hann á sinni dansaði við Ginger Rogers. Á røðarapallinum dansaðu harðkókaðar løgtingskvinnur eymt við tár í eygum.

Í øllum hesum kensluborna stetlaði hasin elligamli við einari løgtingsdamu, sum dugdi at jitterbuga.

Nøkur hálvgomul høvdu sligið ring í einum króki og dansaðu Den toppede høne.

Tey gomlu eru ikki bara nøkur ung, sum eru vorðin gomul. Tey eru satt at siga eisini eitt sindur sjáldsom, og fongur kann vera í teimum. Tey hava goymslu av farnum, livandi lívi. Satt er tað, tey eru broytt likamliga og hava kanska annað gongulag. Fyri tað skulu tey, eins og tey ungu, hava skemt og undirhald, fara út at vitja og fáa vitjan. Tey skulu brúka aldurdómin. Tey skulu dansa og flenna.

Um fýratiðina gavst orkestrið, men føroyskur dansur gekk so lystiliga á aðru hædd inni hjá teimum trimum oljuknarkunum, sum fyrrverandi landssyrismaðurin so óheppið kallaði teir.

Skonkt varð í ringinum. Hetta sampakkaði ikki við tað, sum borgmeistar­in segði úti á pallinum í parkini. Men einki nýtt er í tí, at munur er á bodnum og óbodnum. Náttin gekk, og tey flestu vóru farin til hús, men enn royndu nøkur fá at fara upp á gólv í veitsluhøllini saman við nøkrum av fremmandu gestunum:

Ole Morskes kone den arrige gast.

Hvad hun, hvad hun?
Hun gav sin mand både skam og last.

...framhald